

Türk Medyasında Yer Alan Göçmenler ve Suç Temalı Haberlere İlişkin Bir İnceleme¹

Engin Uslu² ve İnci Aksu Kargın³

Öz

Göçmenlerin medyada nasıl temsil edildiği, en sabit ülke balkının göçmenlere yönelik görüş ve davranışlarını etkilemesi açısından önem arz etmektedir. Bu akademik çalışma, Nisan 2011 tarihinden Mart 2021 tarihine kadarki 10 yıllık zaman zarfında Sabah, Habertürk ve Sözcü gazetelerinin dijital platformlarında yayınlanan göçmen ve suç temalı haber içeriklerini incelemiş ve göçmenlerin işlediği hangi suçların haberlere yansadığı, suç temalı haberlerin yıllara göre dağılımı ve göçmen grupların hangi tür suçlara ilişkin haberlerde daha çok fail hangi tür suçlara ilişkin haberlerde ise mağdur oldukları ortaya koyulmuştur. Gazetede göçmenler ve suç temalı toplam 2737 haber tespit edilmiştir. Haberlerin 1516 tanesinde kaçak geçiş, 473 tanesinde göçmen kaçakçılığı, 259 tanesinde terörizm, 219 tanesinde fuhuşa zorlama ve 206 tanesinde de cinayet suçu yer almıştır. 2011 yılında yayınlanan suç haberlerinin sayısının beş yıl içerisinde yaklaşık 14,2 katına, 10 yılda ise yaklaşık 35,1 katına ulaştığı görülmüştür. Haberlerin 2182 tanesinin Suriyeli mültecilerin ve diğer göçmenlerin doğrudan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı, 179 tanesinin Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen grupların Türk vatandaşlara karşı, 399 tanesinin de Türk vatandaşların Suriyeli mültecilere ve diğer göçmenlere karşı işlediği suçlarla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular Adalet Bakanlığı'nın yabancı uyruklulara ilişkin suç verileriyle karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Mülteciler; Göçmenler; Suç; Medya; Türkiye

ABSTRACT IN ENGLISH

An Analysis on the Migrants and Crime-Themed News in the Turkish Media

How migrants are represented in the media is important in terms of influencing the views and behaviors of the people of the host country towards migrants. This academic study examined the migrants and crime-themed news content published on the digital platforms of Sabah, Habertürk, and Sözcü newspapers during the 10-year period from April 2011 to March 2021 and examined which crimes committed by migrants were reflected in the news, the distribution of crime-themed news by years, and in what type of crime related news migrant groups are more victims and in what type of crime related news they are perpetrators. A total of 2737 news with the theme of migrants and crime were identified in the newspapers. In 1516 of the news illegal crossing, in 473 of them migrant smuggling, in 259 of them terrorism, in 219 of them forced prostitution and in 206 of them murder took place. It has been observed that the number of crime news published in 2011 has increased approximately 14.2 times in five years and 35.1 times in 10 years. It has been determined that 2182 of the news reports are directly related to the crimes of Syrian refugees and other migrants against the Republic of Turkey, 179 of them are related to crimes committed by Syrian refugees and other migrant groups against Turkish citizens, and 399 of them are related to crimes committed by Turkish citizens

¹ Bu makale Engin Uslu'nun Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde hazırlanan yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

² Engin Uslu, Uşak Üniversitesi, Türkiye. E-mail: engin.uslu@usak.edu.tr

³ İnci Aksu Kargın, Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü, Türkiye.

E-mail: inci.kargin@usak.edu.tr

against Syrian refugees and other migrants. These findings are discussed in comparison with the Ministry of Justice's crime data on foreign nationals.

Keywords: *Syrian Refugees; Migrants; Crime; Media; Turkey*

Giriş

Son yüzyılda artan iç savaşlar, etnik çatışmalar, insan hakları ihlalleri, anti-demokratik yönetimler ve doğal afetler her geçen gün daha fazla insanın zorla yerinden edilmesine sebep olmakta ve dolayısıyla uluslararası göç giderek daha yoğun bir biçimde küresel siyasetin parçası haline dönüşmektedir. Uluslararası göçün devletlerin siyasetinde önemli yer tutuyor olmasının en temel sebebi, kitlesel göç akınlarının ev sahibi ülkeleri ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel açılardan olumsuz etkileyeceği endişesidir.

Türkiye tarihsel açıdan değerlendirildiğinde kuruluşundan itibaren muhtelif göç ve sığınma hareketlerine maruz kalmıştır. Türkiye'nin özellikle siyasi bakımdan istikrarsız bir yapıya sahip Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesine coğrafi yakınlığı, bu bölgelerde yaşanan insani krizlerin Türkiye'ye de sirayet etmesiyle sonuçlanmıştır. 1989 tarihinde Jivkov hükümetinin baskıcı yönetiminden kaçan 300.000'in üzerinde Bulgaristan Türkü Türkiye'ye sığınmıştır (İçduygu ve Sirkeci, 1999, s. 265). 1992-1994 yılları arasında yaklaşık 25.000 Bosnalı Müslüman (Mannaert, 2003), 1988-1991 yılları arasında yarım milyona yakın Irak vatandaşı Kürt mülteci Türkiye'ye sığınmıştır (Kirişçi, 2004). Mart 2011'de patlak veren Suriye iç savaşı Ekim 2022 itibarıyla 5,5 milyon Suriye vatandaşının mülteci durumuna düşmesine sebebiyet vermiş ve 3,6 milyonun üzerinde kişi Türkiye'ye sığınmıştır (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, 2022b). Suriyeli vatandaşlar Türkiye'ye ilk sığındıkları dönemde, Türk hükümeti yetkililerince, Suriye'deki insani krizin geçici olduğu algısından hareketle 'misafir' olarak tanımlanmışlardır. Ancak bu tanımlamanın uluslararası hukukta bir karşılığının olmaması sebebiyle 2013 yılının Nisan ayında kabul edilen 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında Suriye vatandaşları 'geçici koruma statüsüne' alınmıştır. Türkiye'de günümüzde yaklaşık 3.622.000'i Suriyeli (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, 2022b) ve yaklaşık 305.000'i diğer uyruklardan olmak üzere dört milyona yakın göçmen yaşamaktadır (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, 2022a). Türkiye 1951 Cenevre Sözleşmesini ve 1967 Ek Protokolünü 'coğrafi çekince' ile imzalamıştır. Buna göre Türkiye yalnızca Avrupa'dan gelen kişilere mülteci statüsü tanıyacağını belirtmiştir. Her ne kadar günümüzde Türkiye'de yaşamakta olan Suriyeliler hukuken geçici koruma statüsü altına alınmış olsa da zorla yerinden edilmiş olmaları sebebiyle bu çalışma kapsamında mülteci olarak tanımlanmışlardır.

Hem anaakım medya hem de sosyal medya çağımızda hiç olmadığı kadar toplumsal yaşama nüfuz etmektedir. Medyanın kamuoyunun düşüncelerine yön vermedeki önemli rolü göz önünde bulundurulduğunda mültecilerin medyada nasıl yansıtıldığının ne denli önemli olduğu anlaşılacaktır. Mültecilerin hem medya tarafından hem de ülke siyasetçileri tarafından suçla ilişkilendirilmeleri sıklıkla gözlemlenen bir durumdur. Örneğin, Avustralya'da, hükümetlerin mültecilere yönelik kısıtlayıcı sınır politikalarını hayata geçirebilmek adına (King, 2004), göçmen karşıtı partilerin ise seçim kampanyalarında halkın desteğini alabilmek adına sığınmacıları sıklıkla suçla ilişkilendirdikleri tespit edilmiştir (Poynting, 2002).

2015 yılında Avrupa'ya yönelik gerçekleşen yoğun göç dalgasında, Almanya ve İsveç gibi ülkelerin mültecilere yönelik daha kucaklayıcı bir tutum sergilemesine rağmen, birkaç mültecinin karıştığı terör olaylarının medyaya yansımalarının ardından yerel halkın büyük bir bölümünün bütün mültecileri ülke içerisinde terör olaylarını arttıran bir kitle olarak

değerlendirdiği belirlenmiştir (Wike, Stokes ve Simmons, 2016). Özellikle 2015 yılında Paris'te ve 2016 yılında Brüksel'de meydana gelen terör saldırıları, Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki hem siyasetçilerin hem de kamuoyunun Müslüman göçmenleri sorunsallaştırmasına yol açmıştır (Erisen ve Kentmen-Cin, 2017; Özbek, 2018). Ancak mültecilerin göç ettikleri ülkelerin milli güvenliğine tehdit arz ettiği söylemi yaygın bir anlayış olmakla beraber, bunun doğruluğunu ispat edebilir nitelikte net bir bilgi mevcut değildir (Koser, 2005).

Bu çalışmada da Türkiye'de yaşamakta olan Suriyeli mültecilerin ve diğer göçmen grupların medyada daha çok hangi suçlarla yer aldıkları değerlendirilecek ve toplumda oluşmuş olan mültecilerin suça karıştığı algısının yerinde olup olmadığı haber metinleri ve resmi suç kayıtları karşılaştırılarak tartışılacaktır.

Göçmenler ve Suç İlişkisi

Göç ve suç arasında bir ilişkinin olup olmadığı günümüzde birçok akademik araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Becker (1968), 'Crime and punishment: An economic approach' başlıklı çalışmasında, bazı bireylerin neden diğerlerinden daha fazla suç işleme eğilimde olduğunu fayda ve maliyet beklentilerindeki farklılaşmayla açıklamış ve buna göre eğer ki suç işlemenin bireye getireceği beklenen fayda yol açacağı maliyetleri geçiyorsa bireyin suç işleme olasılığının güçlendiğini belirtmiştir. Göçmenlerin suç eğilimine ilişkin çeşitli çalışmalarda farklı görüşler öne sürülmüştür. Hagan, Levi ve Dinovitzer (2008), göçmenlerin yerel halktan çok daha az suça eğiliminin olduğunu ileri sürmektedir. Benzer bir şekilde, Bianchi, Buonanno ve Pinotti (2012), göç ve suç arasındaki ilişkiyi ele almış ve 1990-2003 yılları arasında İtalya'da yapmış oldukları incelemede, gelen göçün İtalya'daki toplam suçlar üzerinde bir etki yaratmadığını, yalnızca hırsızlık olaylarında az bir artışa yol açtığını belirlemiştir. Jaitman ve Machin (2013), 2000'lerde İngiltere ve Wales'te meydana gelen göç artışının suç oranlarına yansıyor yansımadığını incelemiş ve ikisi arasında dikkat değer bir ilişkinin olmadığını tespit etmiştir. 2004'ten sonrasında Avrupa Birliği'ne üye olan A8 ülkelerinden gelen göçmenlerin suç oranları üzerinde etkisi olup olmadığını inceleyen Bell, Fasani ve Machin (2013), İngiltere'ye 1990 ve 2004 sonrasında gerçekleşen iki yoğun göç dalgasının suç oranlarına bir etkisi olup olmadığını incelediği çalışması, mala karşı işlenen suçlarda bir artış olmakla beraber şiddet suçlarında bir artış gerçekleşmediğini belirlemiştir. Reid, Weiss, Adelman ve Jaret (2005)'in Amerika'nın 150 metropoliten bölgesinde yapmış oldukları araştırma, göç oranındaki artışın suç oranında bir artışa yol açmadığını ve hatta bazı bölgelerde suçu azalttığını ortaya koymuştur. Yine Martinez Jr'in (2006) Amerika'da yapmış olduğu araştırma, göçmen sayısındaki artışın suç ve şiddet üzerindeki etkisinin olmadığını ya da yok denecek düzeyde az olduğunu ileri sürmüştür. Sampson'un (2008) Amerika'nın Şikago eyaletinde 3000 katılımcıyla 1995-2003 yılları arasında gerçekleştirmiş olduğu çalışma, yerli Amerikan halka kıyasla Meksika asıllı Amerikalıların şiddete eğiliminin çok daha düşük olduğunu belirlemiştir. Hagan ve Palloni (1999), Amerika'ya yaşamakta olan İspanyol göçmenlerin suça karışma eğiliminin yine Amerikan vatandaşlardan daha az olduğunu belirlemiştir. Kubrin ve Ousey'in (2009) Amerika'nın 206 şehrinde cinayet oranlarını inceledikleri çalışmaları, genel algının aksine göçmen nüfusun yoğun olduğu şehirlerdeki cinayet oranlarının ortalamanın altında olduğunu ortaya koymuştur. Lee, Martinez ve Rosenfeld'in (2001), Miami, El Paso ve San Diego bölgelerinde yapmış olduğu araştırma, göçün genel olarak Latinler ve Afrika kökenli Amerikalılar arasında cinayet vakalarını arttırmadığını belirlemiştir. Şili'deki göç artışının suç oranlarına yansıyor yansımadığını inceleyen Leiva, Vasquez-Lavin ve Oliva (2020), 2005-2015 yılları arasında yapmış oldukları değerlendirmede, herhangi bir artışın gerçekleşmediğini tespit

etmiştir. Bove ve Böhmelt (2016), 1970-2000 yılları arasında 145 ülkedeki terör saldırılarını incelemiş ve göçmen akınlarının terör saldırıları üzerindeki etkisinin oldukça düşük olduğunu belirlemiştir. Yani dünyanın farklı bölgelerinde 1990ların sonlarından günümüze kadar gerçekleştirilen birçok akademik çalışmada göçmenlerin suç oranlarını arttırmadığı, eğer arttırdıysa da çok düşük bir oranda arttırdığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Belirtilen bu akademik çalışmaların aksine bazı araştırmalar ise göç ile suç arasında pozitif bir ilişkinin olduğunu öne sürmüşlerdir. Choi ve Salehyan'ın (2013), 1970-2007 yılları arasındaki 154 ülke üzerinden yapmış olduğu inceleme, yüksek düzeyde mülteci popülasyonu barındıran ülkelerin daha fazla terör sorunuyla karşı karşıya kalma riski olduğunu ortaya koymaktadır. Siddiqua ve Mohiuddin'in (2020) Bangladeş'teki Rohingya mültecileri üzerine yapmış olduğu araştırma, mültecilerin ikamet ettikleri bölgelerdeki suç istatistikleri incelendiğinde göçle beraber suçlarda bir artışın olduğunu ileri sürmektedir. Rojas'ın (2019), 2013-2017 yılları arasında İsveç'te yapmış olduğu araştırması, ülke içerisindeki mülteci sayısında meydana gelen her %1'lik artışın %0,42-%0,55 oranında işlenen suçları arttırdığını göstermektedir. Spenkuch (2014), 1980-2000 yılları arasında Amerika'daki eyaletler üzerinde yapmış olduğu araştırması, göçmenlerin sayısındaki %10'luk artışın mala yönelik işlenen suçlarda %1,2'lik artışa yol açtığı ancak şiddet suçlarında etkiye yol açmadığını belirlemiştir. McAlexander (2019), Batı Avrupa ülkelerinde 1980-2004 yılları arasında göç ve terör eylemleri arasındaki ilişkiyi inceleyerek, gelen göçteki artışın ülkedeki radikal sağ görüşlü kesimlerde memnuniyetsizliğe yol açtığını ve sağ-merkezli terörü arttırdığını tespit etmiştir.

Yukarıdaki çalışmaların aksine bazı araştırmalar ise göçün göç edilen ülkedeki suç oranını düşürerek olumlu bir etki yarattığını ifade etmektedir. Örneğin Lee ve Martinez (2009), Amerika örneğinden yola çıkarak, göçün sanılanın aksine suçu arttırmadığını baskıladığını ileri sürmektedir. Rumbaut ve Ewing (2007) de New York, Los Angeles ve Miami gibi yoğun göçmen nüfusa sahip şehirlerde suç oranlarındaki düşüklüğe dikkat çekmiş ve yine Amerika'nın en geniş göçmen popülasyonunu oluşturan Meksikalı, Salvadorlu ve Guatamalalı göçmenlerin hapsedilme oranlarının yerel halktan daha düşük olduğunu ifade etmiştir. Ousey ve Kubrin (2009), 1980-2000 yılları arasında Amerika'daki 159 şehirdeki şiddet suçlarını incelemiş ve artan göç oranının suça karşı koruyucu bir etkiye sahip olduğunu ve şiddet suçlarını azalttığını ifade etmişlerdir. Chalfin (2015) Meksikalı göçünün Amerika eyaletlerindeki suça olan etkisini incelemiş ve göçmen oranındaki %1'lik artışın tecavüz suçlarında %13, hırsızlık suçlarında %11, motorlu araç hırsızlığı suçlarında %15'lik azalmaya yol açtığını belirtmiştir.

Şu ana kadar gerçekleştirilen çalışmalar göstermektedir ki dünyanın kimi yerlerinde kimi göçmen gruplar suç oranlarında artışa, kimi göçmen gruplar da suç oranlarında azalmaya sebep olmuştur. Kimi göçmen grupların ise suç oranına pozitif ya da negatif herhangi bir etkisi olmamıştır. Türkiye'de yaşamakta olan Suriyeli mültecilerin suç oranına etkisi üzerine (Nielsen, 2016) ve Türk toplumundaki Suriyeli mültecilere ilişkin suç algısına yönelik (Budak, 2017; Sönmez ve Adıgüzel, 2017) yapılmış çeşitli çalışmalar bulunmaktadır.

Türk Toplumundaki Suriyeli Mültecilere İlişkin Suç Algısı

Nisan 2011 tarihinde 252 kişilik bir grubun Hatay'ın Cilvegözü sınır kapısından geçişiyle başlayan Suriyeli göçü, ilerleyen yıllarda kitlesel olarak devam etmiş ve Türk toplumunun ilk etapta kucaklayıcı bir biçimde cevap verdiği bu göç, sürecin uzamasıyla birlikte toplumsal huzursuzluğa yol açmaya başlamıştır. Gerçekleşen bu kitlesel akın, Türkiye'de göç alanında

yapılan araştırmaların sayısını da önemli düzeyde arttırmış ve yapılan çalışmalarla Suriyeli mültecilerin Türkiye'ye gelişinin Türk toplumunu hem ekonomik (Aksu Kargın, 2018a; Del Carpio ve Wagner, 2015; Ferris ve Kirişçi, 2016) hem de sosyal açılardan (Aksu Kargın, 2018b; Ferris ve Kirişçi, 2016) etkilediği tespit edilmiştir. Yine yapılan diğer bazı araştırmalar, Suriyeli mültecilerin gelişinin Türk halkındaki güvenlik endişelerini tetiklediğini ortaya koymuştur. Örneğin, Taştan, Haklı ve Osmanoğlu'nun (2017) Ankara'da 400 katılımcıyla görüşerek yürütmüş olduğu alışma, Türk vatandaşların büyük bir bölümünün Suriyeli mülteciler Türkiye'ye geldikten sonra, asayiş vakalarının arttığını düşündüğünü belirlemiştir. Erdoğan ve Uyan Semerci'nin (2018) Türkiye'nin 16 ilinden 2004 katılımcıdan elde ettiği araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların %67,4'ü Suriyelilerin Türkiye'de suç oranlarını arttırdığını, %58,1'i Suriyeliler geldikten sonra terör olaylarının arttığını ifade etmektedir. Erdoğan'ın (2014) gerçekleştirdiği geniş çaplı bir araştırmada, katılımcıların %62'si Suriyelilerin ülkedeki şiddet, hırsızlık, gasp, uyuşturucu ve fuhuş gibi suçlara karıştığını ve Türkiye'de kamu güvenliğini tehdit ettiğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde, Güney ve Konak'ın (2016) Bolu ilinde ikamet eden vatandaşlarla yaptığı araştırma da Türk halkının Suriyelilerin suç olaylarına karıştığına ve şehir halkının güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne inandığını ortaya koymuştur. Gerçekleştirdikleri alışmalarda Sönmez ve Adıgüzel (2017) Gaziantep halkının, Budak (2017) da Elazığ halkının şehirlerindeki suç oranlarındaki artışı Suriyeli mültecilere bağlandıklarını tespit etmişlerdir. Boyraz (2015), şanlıurfa'da ikamet eden Suriyeli mültecilerin yerel halk üzerinde yarattığı etkiyi incelemiş ve halkın mültecileri toplumun huzurunu bozan, dilenciliği arttıran ve dönemsel olarak halka yönelik şiddet eylemleri içerisine giren bir kitle olarak değerlendirdiğini ortaya koymuştur. Türkiye'deki iş dünyası temsilcileri ile yapılan bir araştırma, iş insanlarının Suriyeli mültecilerin iş imkanlarının sınır olması ve yoksulluğa bağlı olarak hırsızlık, yan kesicilik, çeteleşme, terör örgütlerine üye olma riski taşıdıklarına inandığıklarını ve bu durumun da insanlarda güvenlik endişesini arttırdığını düşündüklerini ortaya koymuştur (Erdoğan ve Ünver, 2015).

Yukarıda da görüldüğu üzere her ne kadar Suriyeli mülteciler geldikten sonra yerel halkta Türkiye'de suç oranlarının arttığına dair yerleşmiş bir algı mevcutsa da bu görüşü destekleyecek yönde yeterli istatistiksel verinin olduğunu söylemek mümkün değildir. Hatta ülkedeki toplam suç oranlarıyla oranlandığında Suriyelilerin suça karışma oranının Türk halkın suça karışma oranından çok daha az olduğu belirtilmektedir (Nielsen, 2016, s.103). İçişleri Bakanlığı'nın yapmış olduğu açıklamada, 2014-2017 yılları arasında Suriyelilerin suça karışma oranının %1.32 olduğu ve bu oranın ülkedeki toplum suç oranı içerisinde düşük bir paya sahip olduğu ve işlenen suçların çok büyük bir bölümünün de mültecilerin kendi aralarındaki anlaşmazlıklardan kaynaklı suçlar olduğu ifade edilmiştir (İçişleri Bakanlığı, 2017).

Suriyeli Mülteciler ve Türk Basınındaki Temsilleri

Günümüz ağında bireyler güncel olaylarla ilgili gelişmelerin büyük bir bölümünü kitle iletişim araçları aracılığıyla takip etmektedir. Medyada bir olayın halka sunuluş biçimi, bireylerin o sorun hakkında bilgi edinmesi kadar konuya ilişkin değerlendirmeler yapabilmesini de sağlamaktadır. Medya, kamuoyunu güncel gelişmeler hakkında bilgilendirdiği kadar göç gibi toplumu ilgilendiren önemli konularda da halkın düşüncelerine yön verebilmektedir (Wright, 2002). Örneğin, Amerika'da yapılan bir araştırma, Amerikan halkının dört ülkeye (Libya, İran, Meksika ve Kolombiya) ilişkin izledikleri uyuşturucu ve terör suçları haberlerinin onların bu ülkelere olan bakış açısını etkilediğini ve izleyicilerin uyuşturucu suçunu Meksika ve Kolombiya, terör suçunu ise Libya ve İran ile ilişkilendirdiğini tespit etmiştir (Brewer, Graf ve

Willnat, 2003). Bu kapsamda, bireylerin algı ve düşüncelerini şekillendirmede önemli bir role sahip olan medyada mültecilerin nasıl temsil edildiği de bir o kadar önem arz etmektedir.

Türkiye’de, hem Suriyeli mültecilerin hem de diğer göçmen grupların medyada nasıl sunulduklarına ilişkin çok çeşitli araştırmalar mevcuttur. Örneğin, Çağlar ve Özkır (2014), Suriyeli mültecilerin Türkiye’deki köşe yazılarında nasıl temsil edildiklerini incelemiş ve mültecilere ilişkin yaklaşımın milliyetçi söylemler üzerinden inşa edildiğini ve mültecilerin Türk siyasetinde araçsallaştırıldıklarını ortaya koymuştur. Bu çalışmada, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi’ne yakın çizgiye sahip gazetelerin mültecilere yönelik söylemleri dostane bir söylem içerirken, hükümete uzak olan gazetelerin söylemlerinin dışlayıcı bir niteliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Yine Göker ve Keskin’in (2015) çalışması, Türk basınındaki mülteci temsillerinin sorunlu bir nitelik taşıdığını ve mültecilerin sıklıkla ya savaş mağduru ya da toplumsal sorunlara yol açan bir kitle olarak yansıtıldığını ortaya koymuştur. Doğanay ve Çoban Keneş (2016), Türkiye’deki yazılı basında 2011-2014 yılları arasında üç ana akım gazetede çıkan haber ve köşe yazılarını incelemiş ve haber söylemlerinde ‘isyan’ ve ‘operasyon’ gibi kelimelerin genellikle Suriyeli mülteciler ile ilişkilendirildiğini ve herhangi biri tarafından işlenecek bir suç Suriyeli biri tarafından işlendiğinde, suçun tüm Suriyelilere genellendiğini ifade etmiştir. Pandir, Efe ve Paksoy (2016), 2014 yılında Suriyeli sığınmacıların Türkiye’nin en yüksek tirajlı beş gazetesinde (*Hürriyet*, *Sabah*, *Sözcü*, *Posta* ve *Zaman* gazeteleri) nasıl sunulduğunu değerlendirmiş ve Türk basınının Suriyelilere ilişkin bakış açısının genel anlamda olumlu ve tarafsız olduğunu ancak Suriyeli mültecilere ilişkin fotoğraflarda mültecilerin topluma ekonomik yük getiren, suç ve sağlık tehdidi arz eden bir kitle olarak sunulduğunu ortaya koymuştur.

İnternetin insan hayatına girmesi ve teknolojiye yaşanan gelişmelerle mobil cihazların yaygınlaşması neticesinde insanlar dijital platformlar üzerinden de yoğun bir şekilde medya iletilerine ulaşmaya başlamıştır. Özellikle dijital medyada sunulan bilgilerin aynı anda geniş kitlelere ulaşma kapasitesine sahip oluyor olması, yayılan bilginin içeriğini de daha önemli hale getirmiştir. Bu durumda dijital platformlarda göçmen ve mültecilere ilişkin sunulan haberlerin içeriğinde nelerden bahsedildiğini belirlemek önemli hale gelmiştir. Çambay (2019), Türkiye’deki üç dijital gazetede (*Sabah*, *Sözcü* ve *Posta* gazeteleri) Suriyeli mültecilerle ilgili çıkan haberleri incelemiş ve mültecilerin haber metinlerinde hırsızlık, kapkaç, tecavüz, kavga, cinayet ve bulaşıcı hastalıklar gibi olumsuz kodlarla sunulduğunu tespit etmiş ve bu tarz temsillerin Türk halkında kaygıları ve tehdit algısını beslediğini ileri sürmüştür. Kurt (2019) araştırmasında, YouTube’da Suriyeli mültecilerle ilgili en çok izlenen beş videoyu incelemiş ve yapmış olduğu analiz neticesinde temsillerin ve söylemlerin mültecilere yönelik nefret, hakaret, düşmanlık ve ırkçılık içerdiğini belirtmiştir. Son olarak Kuş (2016), BBC World Service’in Facebook’ta mülteciler için yapmış olduğu haberlere gelen kullanıcı yorumlarını analiz etmiş ve mültecilerin genellikle cihatçı ve terörist olarak etiketlendiğini ve radikal grupların gerçekleştirmiş olduğu eylemlerin tüm mültecilere atfedildiğini ortaya koymuştur.

İlgili literatür tarandığında Türkiye’de yaşamakta olan mülteci ve göçmenlerin medyada nasıl temsil edildiğine ilişkin gerek televizyon ve gazeteler gerekse dijital ve sosyal medya iletileri analiz edilerek çeşitli çalışmaların gerçekleştirildiği görülmektedir. Ancak bu çalışmalarda geniş bir zaman diliminde dijital gazetelerde çıkan haberler taranarak Suriyeli mültecilerin ve diğer göçmen grupların fail ve mağdur oldukları suçla ilişkili haberlerin birbirleriyle karşılaştırılarak analiz edilmediği ve yine haberlere yansıyan suç olaylarının Adalet Bakanlığı’nın verileriyle karşılaştırılarak tartışılmadığı görülmüştür. Bu akademik çalışma ile literatürdeki bu boşluğun

doldurulması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmada aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen gruplar tarafından işlenmiş ya da Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen gruplara karşı işlenmiş suçlara ilişkin ulusal basında yer alan haberler en çok hangi suç türleriyle ilişkilidir?
2. Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen gruplar tarafından işlenmiş ya da Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen gruplara karşı işlenmiş suçlara ilişkin ulusal basında yer alan haberlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen gruplar tarafından işlenmiş ya da Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen gruplara karşı işlenmiş suçlara ilişkin ulusal basında yer alan haberlerin suç türlerine göre dağılımı nasıldır?

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırma konusuna ilişkin kaynakların birinci elden taranması, toplanması ve toplanan kaynakların analiz edilerek bulgulara ulaşılmasıdır (Özkan, 2019). Bu çalışmada, Suriye’de Mart 2011’de patlak veren iç savaşla birlikte Türkiye’ye bir mülteci akımının başlamasının ardından ulusal basına yansıyan haberlerde Suriyeli mülteciler ve diğer göçmen grupların daha çok yer alması sebebiyle Nisan 2011 tarihinden Mart 2021 tarihine kadarki 10 yıllık dijital gazete haberleri doküman olarak incelenmiştir.

Veri Toplama

Bu çalışmada örneklem olarak Sabah, Habertürk ve Sözcü gazeteleri seçilmiştir. Özellikle Sabah ve Sözcü gazetesinin kitle gazeteleri olmaları ve Türkiye’de en yüksek tiraja sahip iki gazete oluyor olması çalışma için seçilmesinde belirleyici olmuştur. Bu gazeteler ideolojik yaklaşımlar açısından da farklılık taşıdığı için çalışmanın örneklemini olarak belirlenmiştir. Sabah gazetesi hükümete yakın söylemlere sahip Türkiye’nin en yüksek tiraja sahip ikinci, Sözcü gazetesi hükümete uzak söylemlere sahip ve Türkiye’nin en yüksek tiraja sahip üçüncü gazetesidir. Belirtilen bu iki gazeteye kıyasla daha tarafsız bir tutuma sahip olan Habertürk gazetesi de çalışmanın üçüncü örneklemini oluşturmaktadır. Gazetelerin internet sitelerinin basılı yayınlarına kıyasla daha fazla veri içermesi, daha hızlı tarama yapılabilmesi ve konuyla ilgili haberlerin internet haberlerinde basılı yayınlardan daha fazla yer bulması sebebiyle gazetelerin dijital ortamdaki haberleri üzerine odaklanılmıştır.

Yukarıda belirtilen 10 yıllık zaman zarfı içerisinde Sabah, Habertürk ve Sözcü gazetelerinde çıkan haberlerde “mülteci, sığınmacı, göçmen, yabancı uyruklu, Suriyeli” anahtar kelimeleri ile arama yapılmıştır. Yapılan arama neticesinde elde edilen haberlerden yalnızca suçlarla ilgili olan haberler ayrıştırılmıştır. Yukarıda belirtilen üç gazetenin çevrimiçi haberlerinde 10 yıllık zaman diliminde Türkiye’de göçmenlerin karışmış olduğu toplamda 2737 suç haberine ulaşılmıştır.

Veri Analizi

Microsoft Excel programına aktarılmış olan haber metinlerinin içerik analizine tabi tutulduğu bu çalışmada, haber metinleri metin içeriğinden üretilen kodlarla analiz edilmiştir (Merriam, 2009). Birinci düzey analizde haber metinlerinde yer alan suçların türüne göre kodlar oluşturulmuş ve haber metinleri çeşitli suç türlerini içeren bu kodlarla kodlanmıştır. Feltes,

List, ve Bertamini (2018), göç ve suç ilişkisinin çok çeşitli boyutları olabileceğini ve mültecilerin ve göçmenlerin duruma göre suçun hem faili hem de mağduru olabileceğini dile getirmiştir. Bu nedenle ikinci düzey analizde haber içeriğinde belirtilen suçlar incelenirken suçun faili ve mağduru da belirlenmiştir. Ayrıca yapılan analiz neticesinde Türkiye’de ikamet etmekte olan yalnızca Suriyeli mültecilerin değil tüm göçmenlerin karıştıkları suçlardan basına yansıyanlar belirlenmiş ve daha sonrasında Suriyeli mülteciler ile ilgili olanlar ve diğer göçmen gruplarla ilgili olanlar şeklinde sınıflandırma yapılmıştır. İçerik analizinde kodlama yapılarak veri içerisinde ilgili kodun kaç kez geçtiği bilgisine ulaşılır, yani kodlama sürecinin son ürünü sayılar, frekans ve yüzdelerdir (Arıkan, 2012; Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2022). Bu çalışmada da bulgular sayısal verilerle ortaya koyulmuştur ve grafikleştirilerek sunulmuştur.

Bulgular

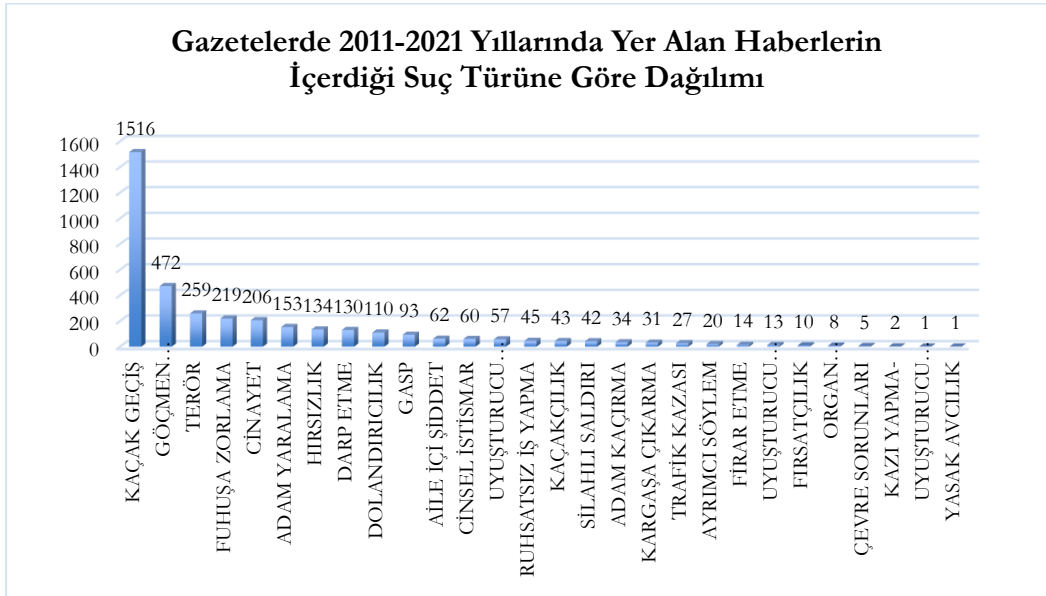
Gerçekleştirilen içerik analizi neticesinde her bir alt probleme ilişkin bulgular ayrı başlıklar halinde aşağıda sunulmuştur.

Suç Türlerine İlişkin Bulgular

Çalışma kapsamında Nisan 2011 – Mart 2021 tarihlerini kapsayan 10 yıllık zaman diliminde Sabah, Habertürk ve Sözcü gazetelerinde Suriyelilere ve diğer göçmenlere karşı işlenmiş ya da Suriyeliler ve diğer göçmenler tarafından işlenmiş suçları konu edinen toplam 2737 haber tespit edilmiştir. Bu haberler suç türlerine göre kodlandığında 28 farklı türde suç ile ilişkili haber metni olduğu ortaya çıkmıştır (Bkz. Grafik 1). 1516 haberle *kaçak geçiş* suçu ilk sırada yer alırken, onu 473 haberle *göçmen kaçakçılığı* suçu, 259 haberle *terörizm* suçu, 219 haberle *fuhuşa zorlama* suçu ve 206 haberle de *cinayet* suçu takip etmiştir. Bu haberleri sırasıyla *adam yaralama*, *hırsızlık*, *darp*, *dolandırıcılık* ve *gasp* suçlarına ilişkin haberler takip etmiştir (Bkz. Grafik 1). Hangi gazetede hangi suçların daha çok ön plana çıktığı incelendiğinde sıralamanın her üç gazetede de büyük ölçüde aynı olduğu anlaşılmıştır. Sabah gazetesinde yer alan haberlerde ilk sırayı %33,66 ile kaçak geçiş haberleri alırken, onu 12,78 ile göçmen kaçakçılığı, %7,62 ile terörizm, %7,51 ile fuhuşa zorlama ve %5,97 ile cinayet haberleri takip etmiştir. Habertürk gazetesinde yer alan haberlerde ilk sırayı %64,21 ile kaçak geçiş haberleri alırken, onu 11,81 ile göçmen kaçakçılığı, %4,33 ile terörizm, %3,27 ile cinayet ve %2,46 ile adam yaralama haberleri takip etmiştir. Son olarak Sözcü gazetesindeki haberlerde ilk sırayı %26,37 ile kaçak geçiş haberleri almış, onu 12,09 ile göçmen kaçakçılığı, %8,79 ile cinayet, %7,69 ile terörizm, ve %7,14 ile darp haberleri takip etmiştir.

Grafik 1.

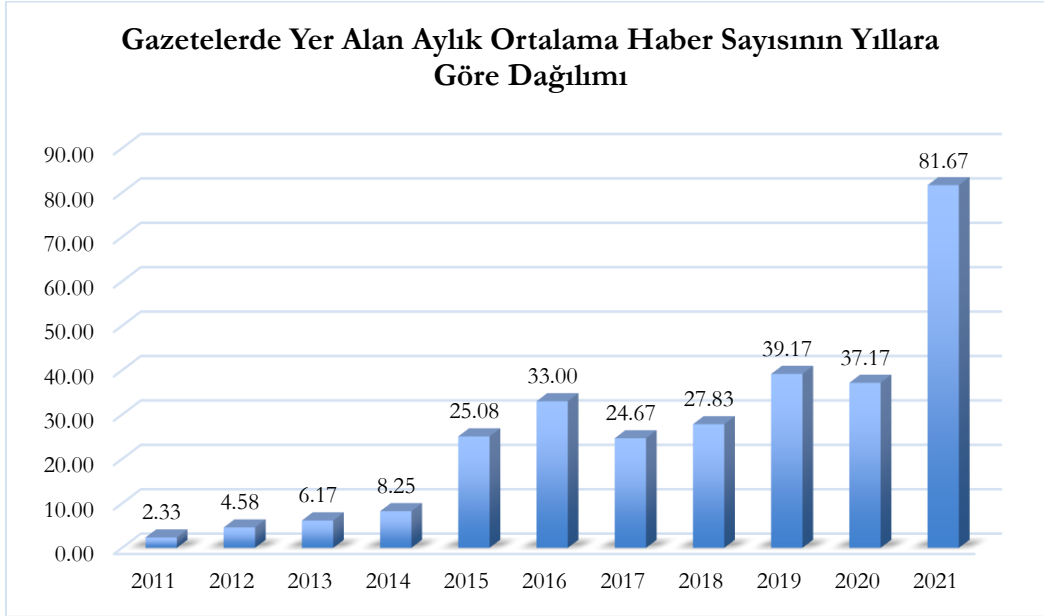

Gazetelerde yer alan haberlerde en çok ön plana çıkan suçlara bakıldığında bütün gazetelerin ilk beş sırasında kaçak geçiş, göçmen kaçakçılığı, terörizm ve cinayet suçlarına ilişkin haberlerin yer aldığı, bunların dışında Sabah gazetesinde fuhuşa zorlama haberlerinin, Habertürk gazetesinde adam yaralama haberlerinin, Sözcü gazetesinde de darp haberlerinin ön plana çıktığı görülmüştür.

1. Yıllara göre suç haberlerinin dağılımına ilişkin bulgular

Suriyelilere ve diğer göçmenlere karşı işlenmiş ya da Suriyeliler ve diğer göçmenler tarafından işlenmiş suçları konu edinen haberlerin yıllara göre aylık ortalama haber sayısını gösteren Grafik 2'ye bakıldığında, 2011 yılında bu bağlamda aylık ortalama 2,33 habere rastlanırken, bu sayının beş yıl sonra 2016 yılında aylık ortalama 33 habere ulaştığı, 2021 yılında da bir önceki yıla göre bir sıçrama yaparak aylık ortalama 81,67 habere ulaştığı görülmüştür.

Grafikten de anlaşılacağı üzere 2011 yılından 2016 yılına kadar bu tür haberlerin sayısında düzenli bir artış gözlenmiş, 2017 yılında bir düşüş yaşanmış ve sonra tekrar yükselmeye başlamıştır. 2011 yılında Suriyeli mültecilere ve diğer göçmenlere karşı işlenmiş ya da Suriyeli mülteciler ve diğer göçmenler tarafından işlenmiş suçları konu edinen haberlerin sayısının beş yıl içerisinde yaklaşık 14,2 katına, 10 yılda ise yaklaşık 35,1 katına ulaştığı görülmüştür.

Grafik 2.

2. Suriyeli mülteci ve diğer göçmenlerin fail ve mağdur oldukları suç haberlerinin suç türlerine göre dağılımına ilişkin bulgular

Haberlerin içerikleri analiz edilmiş ve habere konu olan suçun kimler tarafından kimlere karşı işlendiğine göre haberler 10 kategoriye ayrılmıştır. Özellikle Suriyeli mültecilerin suça konu olduğu haberler ile diğer göçmen gruplar ayrı kategorilerde değerlendirilmiştir. Buna göre haberlerin 511 tanesinin Suriyeli mültecilerin doğrudan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı işlediği suçlarla (kaçak geçiş, göçmen kaçakçılığı, terörizm, vb.), 1671 tanesinin diğer göçmenlerin doğrudan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı işlediği suçlarla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlarla ilgili 78 habere, Türk vatandaşlardan da Suriyeli mültecilere karşı işlenen suçlarla ilgili 120 habere rastlanmıştır. Diğer göçmen gruplardan Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlarla ilgili 101 habere, Türk vatandaşlardan da diğer göçmenlere karşı işlenen suçlarla ilgili 279 habere rastlanmıştır. Diğer göçmen gruplardan Suriyeli mültecilere karşı işlenen suçlara ilişkin toplam 12 haber, Suriyeli mültecilerden de diğer göçmen gruplara karşı işlenen suçlara ilişkin 17 haber tespit edilmiştir. Son olarak gazetelerde Suriyeli mültecilerden Suriyeli mültecilere karşı işlenen suçlara ilişkin 143 haber yer alırken, diğer göçmenlerden diğer göçmenlere yönelik işlenen suçlara ilişkin 89 haber yer almıştır. Bazı haberler birden fazla kategoriye girdiği için kategorilerde yer alan haberlerin toplam sayısı tespit edilen toplam haber sayısından fazladır.

a. Suriyeli mülteciler ile Türk vatandaşlar arasında işlenen suçlara ilişkin haberlerin suç türüne göre dağılımı

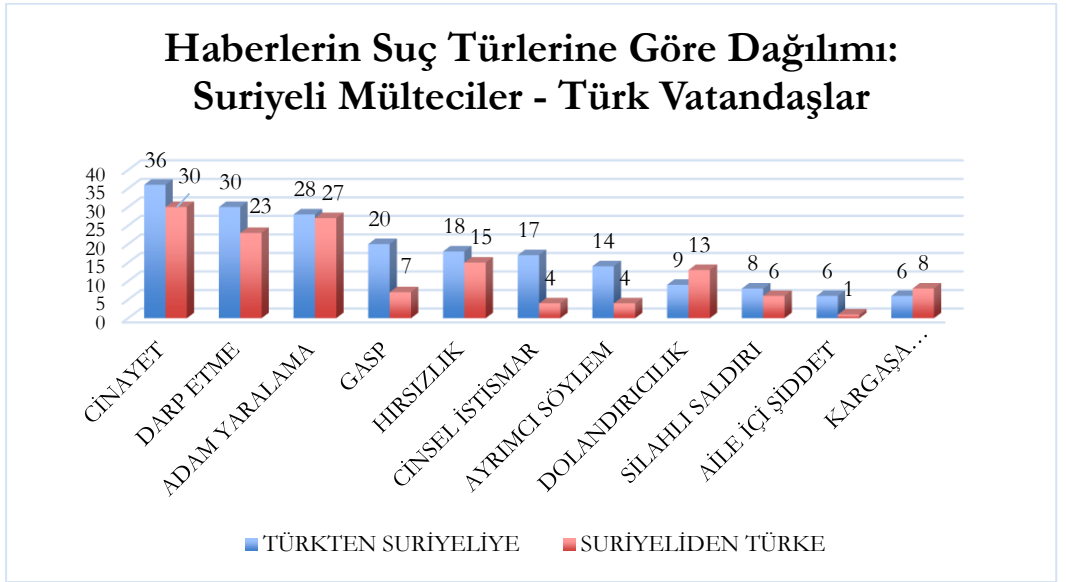
Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlara ilişkin toplam 78 haber tespit edilmiştir ve bu haberler 142 suç ile ilişkilendirilmiştir. Haberlerde en sık yer alan suçlara bakıldığında 30 haberle cinayet suçuna ilişkin haberlerin ilk sırada yer aldığı, cinayet haberlerini 27 haberle adam yaralama, 23 haberle darp, 15 haberle hırsızlık, 13 haberle dolandırıcılık, 8

haberle kargaşa çıkarma, 7 haberle gasp, 6 haberle silahlı saldırı, 4 haberle cinsel istismar ve yine 4 haberle de ayrımcı söylem suçlarına ilişkin haberlerin takip ettiği görülmektedir.

Öte yandan taranan gazetelerde Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere karşı işlenen suçlara ilişkin toplam 120 habere rastlanmış ve bu haberler analiz edildiğinde 220 suç ile ilişkilendirilmiştir. Haberlerde en sık hangi suçlara yer verildiğine bakıldığında ilk sırada 36 haberle yine cinayet suçuna ilişkin haberlerin yer aldığını, cinayet haberlerini 30 haberle darp, 28 haberle adam yaralama, 20 haberle gasp, 18 haberle hırsızlık, 17 haberle cinsel istismar, 14 haberle ayrımcı söylem, 9 haberle dolandırıcılık, 8 haberle silahlı saldırı, 6 haberle aile içi şiddet ve yine 6 haberle kargaşa çıkarma suçlarına ilişkin haberlerin izlediğini söylemek mümkündür.

Grafik 3.

Haberlerde yer alan suç dağılımlarına bakıldığında Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara ve Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere karşı işlenen suçlara ilişkin haberlerde ilk 10 sırada yer alan haberlerin aynı suç türlerine yönelik haberler olduğu görülmüştür. Yalnızca Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere karşı işlenen suçlarla ilişkili haberler arasında 10. sırada yer alan aile içi şiddet suçuna ilişkin haberlerin Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlara ilişkin haberler arasında ilk 10 sırada yer almadığı görülmektedir. Bu iki grubun birbirlerine karşı işlediği suçların haberlerinin sayıları suç türüne göre karşılaştırıldığında cinayet, adam yaralama, darp, hırsızlık, gasp, silahlı saldırı, cinsel istismar ve ırkçılık suçları ile ilişkili Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere yönelik işlenen suçların haberlerinin daha fazla olduğu; dolandırıcılık ve kargaşa çıkarma suçları ile ilişkili de Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçların haberlerinin daha fazla olduğu sonucu çıkmaktadır (Bkz. Grafik 3.). En büyük fark ise gasp, cinsel istismar ve ayrımcı söylem suçlarına ilişkin haber sayılarında ortaya çıkmaktadır. Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere yönelik işlenmiş olan gasp suçuna ilişkin 20 haber yer alırken Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara yönelik işlenmiş gasp suçuna ilişkin 7 habere rastlanmıştır. Türk vatandaşlardan Suriyelilere yönelik işlenmiş olan cinsel istismar suçuna ilişkin 17 haber gazetelerde yer alırken Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara yönelik cinsel istismar suçuna ilişkin 4 haber yer almıştır. Yine

Türk vatandaşlardan Suriyelilere yönelik işlenmiş olan ayrımcı söylem suçuna ilişkin gazetelerde 14 habere rastlanırken Suriyeli mültecilerden Türk vatandaşlara yönelik işlenmiş ayrımcı söylem suçuna ilişkin 4 habere rastlanmıştır.

b. Diğer göçmen gruplar ile Türk vatandaşlar arasında işlenen suçlara ilişkin haberlerin suç türüne göre dağılımı

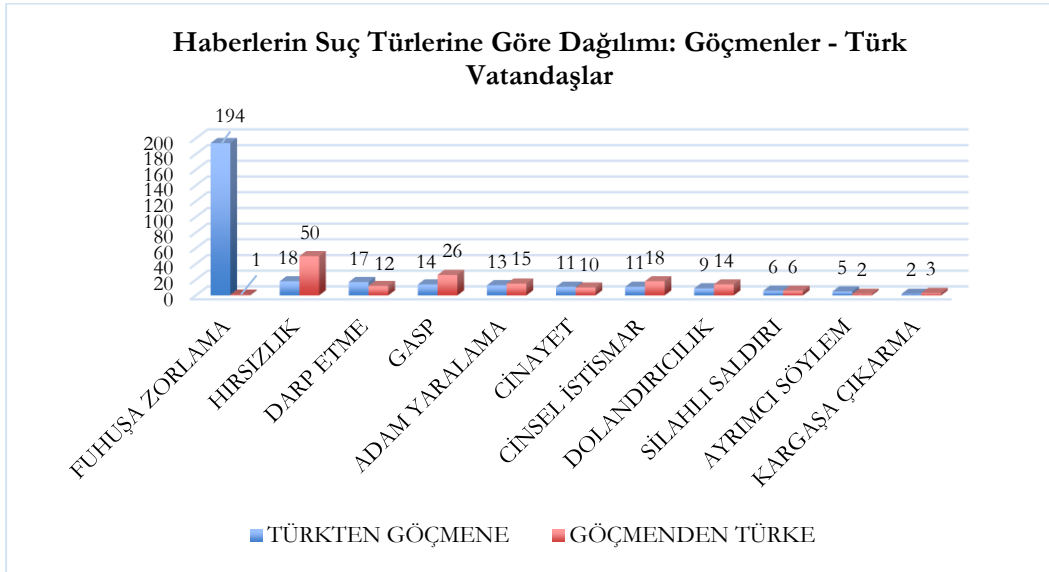
Diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlara ilişkin toplam 101 haber tespit edilmiştir ve bu haberler 159 suç ile ilişkilendirilmiştir. Haberlerde en sık yer alan suçlara bakıldığında 50 haber ile ilk sırada hırsızlık suçuna ilişkin haberlerin yer aldığı, hırsızlık suçunu, 26 haberle gasp, 18 haberle cinsel istismar, 15 haberle adam yaralama, 14 haberle dolandırıcılık, 12 haberle darp, 10 haberle cinayet, 6 haberle silahlı saldırı, 3 haberle kargaşa çıkarma ve 2 haberle ayrımcı söylem suçlarına ilişkin haberlerin takip ettiği görülmüştür.

Yapılan analizde, Türk vatandaşlardan göçmenlere karşı işlenen toplam 279 habere rastlanmıştır ve bu haberler 315 suç ile ilişkilendirilmiştir. Haberlerde en sık hangi suçlara yer verildiğine bakıldığında ilk sırada 194 suçla fuhuşa zorlama suçuna ilişkin haberler dikkat çekmektedir. Fuhuşa zorlama suçuna ilişkin haberleri 18 haberle hırsızlık, 17 haberle darp, 14 haberle gasp, 13 haberle adam yaralama, 11 haberle cinayet, 11 haberle cinsel istismar, 9 haberle dolandırıcılık, 6 haberle silahlı saldırı ve 5 haberle ayrımcı söylem suçlarına ilişkin haberler takip etmektedir.

Haberlerde yer alan suç dağılımlarına bakıldığında diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara ve Türk vatandaşlardan da diğer göçmenlere karşı işlenen suçlara ilişkin haberlerde ilk 10 sırada yer alan haberlerin büyük oranda aynı suç türlerine yönelik haberler olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, fuhuşa zorlama suçuna ilişkin haberlerin Türk vatandaşlardan göçmenlere karşı işlenen suçlara ilişkin haberlerde ilk sırada yer alırken diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlara ilişkin haberlerde ilk 10 suç türüne ilişkin haber arasında yer almaması dikkat çekicidir. Bunun yanı sıra diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlarla ilişkili haberler arasında ilk 10 suç türüne ilişkin haber arasında yer alan kargaşa çıkarma suçuna ilişkin haberlerin Türk vatandaşlardan diğer göçmenlere karşı işlenen suçlara ilişkin haberler arasında ilk 10 suç türüne ilişkin haber arasında yer almadığı görülmektedir.

Grafik 4.

Bu iki grubun birbirlerine karşı işlediği suçların haberlerinin sayıları suç türüne göre karşılaştırıldığında fuhuşa zorlama, darp, cinayet ve ayrımcı söylem suçları ile ilişkili Türk vatandaşlardan diğer göçmenlere yönelik işlenen suçların haberlerinin daha fazla olduğu; hırsızlık, gasp, cinsel istismar, adam yaralama, dolandırıcılık ve kargaşa çıkarma suçları ile ilişkili de göçmenlerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçların haberlerinin daha fazla olduğu sonucu çıkmaktadır (Bkz. Grafik 4). En büyük fark ise fuhuşa zorlama, hırsızlık ve gasp suçlarına ilişkin haber sayılarında çıkmaktadır. Türk vatandaşlardan diğer göçmenlere yönelik işlenmiş olan fuhuşa zorlama suçuna ilişkin 194 haber yer alırken diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara yönelik işlenmiş fuhuşa zorlama suçuna ilişkin yalnızca 1 habere rastlanmıştır. Diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara yönelik işlenmiş olan hırsızlık suçuna ilişkin 50 haber gazetelerde yer alırken Türk vatandaşlardan diğer göçmenlere yönelik hırsızlık suçuna ilişkin 18 haber yer almıştır. Yine diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara yönelik işlenmiş olan gasp suçuna ilişkin gazetelerde 26 habere rastlanırken Türk vatandaşlardan diğer göçmenlere yönelik işlenmiş gasp suçuna ilişkin 14 habere rastlanmıştır.

Yapılan analizler göstermektedir ki gerek Suriyeli mülteciler gerekse diğer göçmen gruplar ağırlıklı olarak doğrudan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı işledikleri suçlarla haber olmuşlardır. İncelenen dijital gazetelerde Suriyeli mülteciler ve diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlarla ilgili toplam 179 haber yer alırken, Türk vatandaşlardan bu gruplara yönelik işlenen suçlarla alakalı 399 habere ulaşılmıştır. Bu durumda, Türk vatandaşların göçmenlere karşı işlediği suçların esasen haberlere daha çok yansdığı tespit edilmiştir. Gazetelerde yer alan haberler suç türlerine göre gruplandırıldığında da suç türlerinin çok büyük bir kısmında yine Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere ve diğer göçmenlere karşı işlenmiş suçlara ilişkin haber sayısının daha fazla olduğu görülmüştür. Diğer göçmen gruplardan Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlara ilişkin toplam haber sayısı 101 iken Türk vatandaşlardan diğer göçmenlere karşı işlenen yalnızca fuhuşa zorlama suçuna ilişkin haber sayısı 194'tür. Ancak durum onu göstermektedir ki her ne kadar Suriyeli mültecilerin ya da diğer göçmen grupların Türk

vatandaşlara karşı işlediği suç ile ilişkili haber sayısı daha az olsa da mülteci ya da göçmen kimliği taşıyan şahısların münferit olarak işlemiş olduğu birkaç suç medyada yer bulduğunda tüm Suriyeli mültecilere ya da göçmenlere atfedilmekte ve Türk toplumunda Suriyeli mültecilerin ya da göçmen grupların daha çok suça karıştığı yönünde bir algı oluşmaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Medyanın kamuoyunun duygu ve düşüncelerini şekillendirmede ne denli önemli bir rol oynadığı göz önünde bulundurulduğunda, mülteci ve göçmenlere ilişkin yapılan haberler ev sahibi toplumun onlara olan bakış açısında etkili olabilmektedir. Göç ve suç arasındaki ilişki de uzun yıllar akademik açıdan tartışılmakta, mülteci ve göçmenler devlet söylemlerinde bir korku nesnesi olarak yapılandırılmakta ve suçla ve törerle ilişkilendirilmektedir (Whitaker, 1998). Bu araştırma kapsamında, Türkiye’de yaşamakta olan hem Suriyeli mültecilerin hem de diğer göçmen grupların üç dijital gazetede (Sabah, Habertürk ve Sözcü gazeteleri) en çok hangi suç haberleriyle basına yansındıkları ve haber sayısının yıllara göre nasıl değiştiği incelenmiş, Suriyeli mültecilerin ve diğer göçmenlerin fail ve mağdur olduğu suç haberlerinin suç türlerine göre dağılımı ortaya koyulmuştur.

Gazetelerde yer alan haberlerde en çok ön plana çıkan suçlara bakıldığında bütün gazetelerde kaçak geçiş, göçmen kaçakçılığı, terörizm gibi şahıslara karşı değil de doğrudan devlete karşı işlenmiş suçlara ilişkin haberlerin yoğun olduğu görülmüştür. Ancak Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı’nın 2011 – 2021 yıllarında ceza mahkemelerinde açılan davalardaki Türkiye’de yaşayan yabancı uyrukluların karıştığı suçlara ilişkin verisi (Adalet Bakanlığı, 2022) incelendiğinde yabancı uyruklu vatandaşların devlete karşı işlediği suçlardan *göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti* suçunun sekizinci sırada yer aldığı ve yabancı uyrukluların sırasıyla en çok *malvarlığına karşı suçlara* (hırsızlık, dolandırıcılık, mala zarar verme, vb.) ve *vücut dokunulmazlığına karşı suçlara* (adam yaralama, işkence, vb.) karıştıkları anlaşılmıştır. Yabancıların en çok işledikleri suçların aslında doğrudan devlete karşı işlenen suçlardan ziyade şahıslara karşı işlenen suçlar olduğu görülmektedir. Ancak bu çalışmada incelenen gazetelerde şahıslara karşı işlenen suçlara ilişkin yalnızca 839 habere rastlanırken devlete karşı işlenen suçlara ilişkin 2182 habere ulaşılmıştır. Bu durum, devlete karşı işlenen kaçak geçiş ve göçmen kaçakçılığı gibi suçların bireysel olarak değil gruplar halinde işlenen suçlar olmasından dolayı, terör suçunun da geniş bir kitleyi etkilemesinden dolayı şahsa karşı işlenen suçlara nazaran haber değerinin daha yüksek görüldüğü ve gazetelerde daha çok yer bulduğu şeklinde değerlendirilebilir.

Suç haberlerinin yıllara göre nasıl değişim gösterdiğine bakıldığında Suriyeli mültecilere ve diğer göçmenlere karşı işlenmiş ya da Suriyeli mülteciler ve diğer göçmenler tarafından işlenmiş suçları konu edinen haberlerin sayısının beş yıl içerisinde yaklaşık 14,2 katına, 10 yılda ise yaklaşık 35,1 katına ulaştığı görülmüştür. Buna karşın Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı (2022) tarafından yayımlanan ceza mahkemelerinde açılan davalardaki Türkiye’de yaşayan yabancı uyrukluların karıştığı suçlara ilişkin veriye bakıldığında 2011 yılında yabancıların 13625 suça karıştıkları, bu sayının 2016 yılında 36998’e ulaştığı, 2021 yılında ise 76249 olduğu görülmüştür. Yani 2011 yılında işlenen suç sayısı beş yılda yaklaşık 2,7 katına, 10 yılda da 5,6 katına ulaşmıştır. 2011 – 2021 yılları arasında Türkiye’de yaşayan mülteci ve göçmen sayısında dramatik bir artış olduğu (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, 2022a) göz önünde bulundurulduğunda mülteci ve göçmenlerin karıştığı suç sayısında 5,6 kat artış yaşanması normal değerlendirilebilir. Ancak 2011 yılından 2021 yılına kadar işlenen suç

sayısı 5,6 kat artarken bu suçların haberlere yansıma sayısının 35,1 kat artması düşündürücüdür.

Türk vatandaşlar ile Suriyeli mültecilerin birbirlerine karşı işlediği suçlara ilişkin haberlerin sayıları suç türlerine göre karşılaştırıldığında haberlerde Türk vatandaşların daha çok Suriyeli mültecilere karşı işledikleri cinayet, adam yaralama, darp, hırsızlık, gasp, silahlı saldırı, cinsel istismar ve ayrımcı söylem ile ilgili suçlarla haber oldukları, Suriyeli mültecilerin de daha çok Türk vatandaşlara karşı işledikleri dolandırıcılık ve kargaşa çıkarma suçları ile haber oldukları görülmüştür. Yine diğer göçmenlerle Türk vatandaşların birbirlerine karşı işledikleri suçlara ilişkin haberlere bakıldığında Türk vatandaşların daha çok diğer göçmenlere karşı işledikleri fuhuşa zorlama, darp, cinayet ve ayrımcı söylem suçları ile haber oldukları diğer göçmenlerin de daha çok Türk vatandaşlara karşı işledikleri hırsızlık, gasp, cinsel istismar, adam yaralama, dolandırıcılık ve kargaşa çıkarma suçları ile haber oldukları anlaşılmıştır. 2011 – 2021 yılları arasında Sabah, Habertürk ve Sözcü gazetelerinin dijital platformlarında yayınlanmış haberlerin sayıları karşılaştırıldığında Türk vatandaşlardan Suriyeli mültecilere ve diğer göçmenlere karşı işlenen suçlara ilişkin haber sayısının Suriyeli mülteciler ve diğer göçmenlerden Türk vatandaşlara karşı işlenen suçlara ilişkin haber sayısının iki katından daha fazla olduğu anlaşılmıştır.

Diğer yandan, Adalet Bakanlığı (2022) verilerine göre de Türkiye’de yaşayan yabancı uyrukluların (kime karşı olduğu farketmeksizin) suça karışma oranları Türk halkın suça karışma oranından düşüktür. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (2022a) verilerine göre Türkiye’de 2021 yılının Haziran ayında 3.759.817 Suriyeli mülteci ve 304.970 göçmen bulunmaktadır. Türkiye nüfusunun yaklaşık 85 milyon olduğu düşünüldüğünde (TÜİK, 2022) mülteci ve göçmenlerin nüfusa oranı yaklaşık %4,7’dir. Yani Suriyeli mülteciler ve göçmenler Türk halkıyla aynı oranda suça karışsalar Türkiye’de işlenen suçların yaklaşık %4,7’sinin bu gruplar tarafından işlenen suçlar olması gerekir. Ancak Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı’nın (2022) adli istatistiklerine göre yabancı uyrukluların karıştığı suçların Türkiye’de işlenen toplam suç sayısına oranı %2,6’dır. Bu da göstermektedir ki sokakta karşılaştığımız herhangi bir Türk vatandaşın suça karışma ihtimali Türkiye’de yaşayan bir yabancının suça karışma ihtimalinden yaklaşık iki kat daha fazladır. Toplumda oluşmuş olan Suriyeli mültecilerin ya da diğer göçmenlerin suça karışma oranının yüksek olduğu algısının (Budak, 2017; Erdoğan, 2014; Güney ve Konak, 2016; Sönmez ve Adıgüzel, 2017) aksine Adalet Bakanlığı’nın resmi suç kayıtları Suriyeli mültecilerin ve diğer göçmen grupların Türk vatandaşlardan daha az suça karıştıklarını ortaya koymaktadır.

Gerçekleştirilen bu çalışma dijital gazetelerde Suriyeli mültecilerin ve diğer göçmen grupların fail ve mağdur olduğu suç haberlerinin daha çok hangi suç türlerine ilişkin olduğu, kaç haberde bu grupların fail, kaç haberde de mağdur olarak yer aldığı, yıllara göre bu haber sayılarının nasıl değiştiği gibi konulara ışık tutmakta ve mevcut durumun genel bir fotoğrafını sunmaktadır. Ancak haber metinlerinin detaylı bir söylem analizi yapılarak incelenmesi hükümete yakın ve uzak olarak bilinen gazetelerin suç haberlerini nasıl ele alıp okuyucuya nasıl sunduğunu ortaya koymak açısından değerli olacaktır. Yine üç gazeteyle sınırlandırarak gerçekleştirilen bu çalışma daha çok sayıda gazete taranarak ya da çeşitli dijital haber platformları da çalışmaya dahil edilerek gerçekleştirildiğinde daha çeşitli bulgulara ulaşmak mümkün olacaktır.

Kaynakça

- Adalet Bakanlığı. (2022). Adli sicil ve istatistik genel müdürlüğü adli istatistikleri. <https://adlisicil.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/adalet-istatistikleri-yayin-arsivi>
- Aksu Kargin, İ. (2018a). Through the eyes of Turkish citizens: How the Syrian refugees affect Turkey and Turkish society. *Journal of History School (JOHS)*, (XXXIV), 1173-1197.
- Aksu Kargin, İ. (2018b). War hits the women: Marriage as Syrian women's coping mechanism and its impact on Turkish women. *Electronic Turkish Studies*, 13(7), 31-45.
- Ankan, R. (2012). Araştırma yöntem ve teknikleri. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Becker, S. G. (1968). Crime and punishment: An economic approach. *Journal of Political Economy*, 169-217.
- Bell, B., Fasani, F., & Machin, S. (2013). Crime and Immigration: Evidence from Large Immigrant Waves. *The Review Of Economics And Statistics*, 95(4), 1278-1290. doi: 10.1162/rest_a_00337
- Bianchi, M., Buonanno, P., & Pinotti, P. (2012). Do Immigrants Cause Crime? *Journal of The European Economic Association*, 10(6), 1318-1347. doi: 10.1111/j.1542-4774.2012.01085.x
- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği. (2022a). Refugee data finder. <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/download?url=g7QVI4>
- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği. (2022b). Syria regional refugee response. <https://data.unhcr.org/en/situations/syria>
- Bove, V., & Böhmelt, T. (2016). Does Immigration Induce Terrorism? *The Journal of Politics*, 78(2), 572-588. doi: 10.1086/684679
- Boyras, Z. (2015). Türkiye'de göçmen sorununa örnek Suriyeli mülteciler. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(2), 35-58.
- Brewer, P. R., Graf, J., & Willnat, L. (2003). Priming or Framing: Media Influence on Attitudes Toward Foreign Countries. *Gazette (Leiden, Netherlands)*, 65(6), 493-508.
- Budak, P., Demir, M. S., Tan, M., & Sarı, M. (2017). Yerel halkın algısında Suriyeli sığınmacılar ve toplumsal etkileri: Elazığ ili örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (62), 543-564.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2022). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Chalfin, A. (2015). The Long-run effect of Mexican immigration on crime in US cities: Evidence from variation in Mexican fertility rates. *American Economic Review*, 105(5), 220-225. doi: 10.1257/aer.p20151043.
- Choi, S., & Salehyan, I. (2013). No good deed goes unpunished: Refugees, humanitarian aid, and terrorism. *Conflict Management And Peace Science*, 30(1), 53-75. doi: 10.1177/0738894212456951
- Çağlar, İ., & Özkır, Y. (2014). Suriyeli mültecilerin Türkiye basınında temsili. *Middle East Yearbook/Ortadoğu Yıllığı*.
- Çambay, S. (2019). Türkiye'deki Suriyeli mültecilerin dijital gazetelerdeki temsil sorunu. *Journal of Turkish Studies*, 14(1), 157-180.
- Del Carpio, X. V., & Wagner, M. C. (2015). The impact of Syrian refugees on the Turkish labor market. *World Bank policy research working paper*, (No. 7402). World Bank, Washington, DC. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/22659>
- Doğanay, Ü. & Çoban Keneş, H. (2016). Yazılı basında Suriyeli 'mülteciler': Ayrımcı söylemlerin rasyonel ve duygusal gerekçelerinin inşası. *Mülkiye Dergisi*, 40(1), 143-184. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mulkiye/issue/37412/432816>
- Erdoğan, E., & Uyan Semerci, P. (2018). Attitudes towards Syrians in Turkey-2017. German Marshall Fund Discussion on Turkish Perceptions of Syrian Refugees (Konferans sunumu, 12 Mart 2018).
- Erdoğan, M. (2014). Türkiye'deki Suriyeliler: Toplumsal kabul ve uyum araştırması. Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi, Ankara, 26-28.
- Erdoğan, M. M., & Ünver, C. (2015). Türk iş dünyasının Türkiye'deki Suriyeliler konusundaki görüş, beklenti ve önerileri. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu.

- Erisen, C., & Kentmen-Cin, C. (2017). Tolerance and perceived threat toward Muslim immigrants in Germany and the Netherlands. *European Union Politics*, 18(1), 73–97. <https://doi.org/10.1177/1465116516675979>
- Feltes, T., List, K., & Bertamini, M. (2018). More Refugees, More Offenders, More Crime? Critical Comments with Data from Germany. *Refugees And Migrants In Law And Policy*, 599-624. doi: 10.1007/978-3-319-72159-0_26
- Ferris, E., & Kirisci, K. (2016). The consequences of chaos: Syria's humanitarian crisis and the failure to protect. Brookings Institution Press.
- Göker, G., & Keskin, S. (2015). Haber medyası ve mülteciler: Suriyeli mültecilerin Türk yazılı basınındaki temsili. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (41).
- Güney, Ü., & Konak, N. (2016). Bolu'da Suriyeli ve Iraklı sığınmacılar vatandaşlık ve kaynak dağılımı temelinde öteki algısı. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 4(2), 113-134.
- Hagan, J., & Palloni, A. (1999). Sociological criminology and the mythology of Hispanic immigration and crime. *Social problems*, 46(4), 617-632.
- Hagan, J., Levi, R., & Dinovitzer, R. (2008). The symbolic violence of the crime-immigration nexus: Migrant mythologies in the Americas. *Criminology & Pub. Pol'y*, 7, 95.
- İçduygu, A., & Sirkeci, İ. (1999). Cumhuriyet Dönemi Türkiye'sinde Göç Hareketleri. O. Baydar (Ed.). 75 Yılda Köylerden Şehirlere (ss. 249-248). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- İçişleri Bakanlığı. (2017). Basın açıklaması. <https://www.icisleri.gov.tr/basin-aciklamasi05072017>
- Jaitman, L., & Machin, S. (2013). Crime and immigration: new evidence from England and Wales. *IZA Journal Of Migration*, 2(1). doi: 10.1186/2193-9039-2-19
- King, J. (2004). Societal Security, Refugees and Criminology: Discourses in Tandem. *Probation Journal*, 51(3), 197–205. <https://doi.org/10.1177/0264550504045897>
- Kirişçi, K. (2004). Reconciling refugee protection with combating irregular migration: Turkey and the EU. *Perceptions: Journal of International Affairs*, 9(2), 5-20.
- Koser, K. (2005). Irregular migration, state security and human security. Geneva: GCIM.
- Kubrin, C. E., & Ousey, G. C. (2009). Immigration and homicide in urban America: what's the connection? In *Immigration, crime and justice*. Emerald Group Publishing Limited.
- Kurt, G. (2019). Yeni medyada nefret söylemi: YouTube'da Suriyeli mültecilere karşı üretilen nefret söylemi üzerine bir araştırma. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 5(1), 1-20. <https://doi.org/10.34137/jilses.490129>
- Kuş, O. (2016). Dijital nefret söylemini anlamak: Suriyeli mülteci krizi örnek olayı bağlamında BBC World Service Facebook sayfasına gelen yorumların metin madenciliği tekniği ile analizi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (51), 97-121. doi: 10.17064/iuifd.289373
- Lee, M. T., & Martinez, R. (2009). Immigration reduces crime: An emerging scholarly consensus. *Immigration, crime and justice*.
- Lee, M. T., Martinez, R., & Rosenfeld, R. (2001). Does immigration increase homicide? Negative evidence from three border cities. *The Sociological Quarterly*, 42(4), 559-580.
- Leiva, M., Vasquez-Lavín, F., & Oliva, R. D. P. (2020). Do immigrants increase crime? Spatial analysis in a middle-income country. *World Development*, 126, 104728.
- Mannaert, C. (2003). Irregular migration and asylum in Turkey. Working Paper No. 89. UNHCR Analysis and Evaluation Unit. <https://www.unhcr.org/research/working/3ebf5c054/irregular-migration-asylum-turkey-celia-mannaert.html>
- Martinez Jr., R. (2006). Coming to America: The impact of the new immigration on crime. R. Jr. & A. Jr. (Ed.), *Immigration and Crime: Ethnicity, Race, and Violence* (ss. 1-19). New York, USA: New York University Press. <https://doi.org/10.18574/nyu/9780814759530.003.0004>
- McAlexander, R. (2019). How are immigration and terrorism related? An analysis of right- and left-wing terrorism in Western Europe, 1980–2004. *Journal of Global Security Studies*. doi: 10.1093/jogss/ogy048
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Jossey-Bass.

- Nielsen, S. Y. (2016). Perceptions between Syrian refugees and their host community. *Turkish Policy Quarterly*, 15(3), 99-106.
- Ousey, G. C., & Kubrin, C. E. (2009). Exploring the connection between immigration and violent crime rates in US cities, 1980–2000. *Social problems*, 56(3), 447-473.
- Orhan, O., Gündoğar, S. S. (2015). Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye etkileri, ORSAM-TESEV Raporu. <http://www.tesev.org.tr/assets/publications/file/09012015104258.pdf>.
- Özbek, N. (2018). Refugees as scapegoat for terrorism. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 1968–1978. Retrieved from <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/5531>
- Özkan, U. B. (2019). Eğitim bilimleri araştırmaları için döküman inceleme yöntemi. Pegem Akademi.
- Pandır, M., Efe, İ. & Paksoy, A. F. (2016). Türk basınında Suriyeli sığınmacı temsili üzerine bir içerik analizi. *Marmara İletişim Dergisi*, (24), 1-26. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruid/issue/23441/249617>
- Poynting, S. (2002). 'Bin Laden in the suburbs': Attacks on Arab and Muslim Australians before and after 11 September. *Current Issues in Criminal Justice*, 14(1), 43-64. doi: 10.1080/10345329.2002.12036246
- Reid, L., Weiss, H., Adelman, R., & Jaret, C. (2005). The immigration–crime relationship: Evidence across US metropolitan areas. *Social Science Research*, 34(4), 757-780. doi: 10.1016/j.ssresearch.2005.01.001
- Rojas, A. (2019). Refugees and crime: Has the recent refugee immigration altered crimes in Sweden? (Yüksek lisans tezi). Sweden: Lund University.
- Rumbaut, R. G., & Ewing, W. A. (2007). The myth of immigrant criminality and the paradox of assimilation: Incarceration rates among native and foreign-born men. Immigration Policy Center, American Immigration Law Foundation.
- Sampson, R. J. (2008). Rethinking crime and immigration. *Contexts*, 7(1), 28–33. <https://doi.org/10.1525/ctx.2008.7.1.28>
- Siddiqua, R., & Mohiuddin, A. (2020). Rohingya refugees and security threat to local residents: An empirical study at Cox's bazar, Bangladesh. *JL Pol'y & Globalization*, 98, 202.
- Sönmez, M. E., & Adıgüzel, F. (2017). Türkiye'de Suriyeli sığınmacı algısı: Gaziantep şehri örneği. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16(3), 797-807.
- Spenkuch, J. L. (2014). Understanding the impact of immigration on crime. *American Law and Economics Review*, 16(1), 177-219.
- Taştan, C., Hakkı, S. Z., & Osmanoğlu, E. (2017). Suriyeli sığınmacılara dair tehdit algısı: Önyargılar ve gerçekler. Polis Akademisi Başkanlığı. Ankara: Göç ve Sınır Güvenliği Araştırmaları Merkezi (GÖÇMER) Yay.
- TÜİK. (2022). Dünya nüfus günü, 2022. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dunya-Nufus-Gunu-2022-45552>
- Whitaker, R. (1998). Refugees: The security dimension. *Citizenship Studies*, 2(3), 413–434. <https://doi.org/10.1080/13621029808420692>.
- Wike, R., Stokes, B., and Simmons, K. (2016) Europeans fear wave of refugees will mean more terrorism, fewer jobs. Washington DC: Pew Research Center for the People & the Press.
- Wright, T. (2002). Moving images: The media representation of refugees. *Visual Studies*, 17(1), 53-66.

EXTENDED ABSTRACT IN ENGLISH

An Analysis on the Migrants and Crime-Themed News in the Turkish Media

Several perspectives have been put forward in a variety of studies on the crime tendency of migrants. Studies carried out so far show that while some migrant groups cause an increase in crime rates in some parts of the world (Choi and Salehyan, 2013; Siddiqua and Mohiuddin, 2020), some other migrant groups decreased crime rates (Ousey and Kubrin, 2009; Rumbaut and Ewing, 2007). Some migrant groups neither have a positive nor negative effect on the

crime rates (Bianchi, Buonanno, & Pinotti, 2012; Jaitman & Machin, 2013). Various studies that focus on the perceptions of Turkish society regarding the Syrian refugees have revealed that Turkish people think that Syrian refugees are involved in criminal acts and threaten public security in Turkey (Budak, 2017; Erdoğan, 2014; Güney and Konak, 2016; Sönmez and Adıgüzel, 2017).

When the relevant literature is analyzed, it is seen that several studies have been carried out to scrutinize the messages on how refugees and other migrant groups living in Turkey are represented in television, newspapers, and digital and social media. However, it was seen that the former studies that analyzed the digital newspapers did not focus on the news in which the Syrian refugees and other migrant groups in Turkey were either perpetrators or victims of criminal acts and further the crimes in the news were not been discussed with the data of the Ministry of Justice comparatively. This study aims to fill this gap in the literature.

Method

In this study, the document analysis method, one of the qualitative research methods, was employed. As a result of examining the 10-year digital archives of Sabah, Habertürk, and Sözcü newspapers, a total of 2737 crime news were found. Findings were obtained by subjecting the texts of the news to content analysis.

Results

It has emerged that there are 28 different types of crime-related news in total. While the illegal crossing was in first place with 1516 news texts, it was followed by migrant smuggling crime with 473 news, terrorism crime with 259 news, forced prostitution crime with 219 news, and homicide with 206 news articles. Considering the increase in these newspaper reports over the years, it is seen that the number of crime news published in 2011 has reached approximately 14.2 times in five years and 35.1 times in 10 years. It was determined that 2182 of the news were directly related to crimes (illegal crossings, migrant smuggling, terrorism, etc.) committed by Syrian refugees and other migrants; 179 of the news were related to crimes against Turkish citizens from Syrian refugees and other migrant groups; 399 of them were related to crimes committed by Turkish citizens against Syrian refugees and other migrants.

Conclusion and Discussion

According to the data of the Ministry of Justice, it is seen that the crimes committed by foreigners are actually crimes against individuals rather than crimes against the Turkish state directly (Ministry of Justice, 2022). However, in the newspapers examined in this study, while only 839 news were about crimes against individuals, 2182 news were about crimes against the Turkish state. This can be interpreted as the fact that crimes against the Turkish state, such as illegal crossing and migrant smuggling, are committed by groups rather than by individuals, and as crimes related to terrorism affect a large audience, they are considered more newsworthy than crimes against individuals because they affect a large audience.

According to the data of the Ministry of Justice, the number of crimes committed by foreigners in 2011 reached approximately 2.7 times in five years and 5.6 times in 10 years. However, while the number of crimes committed increased 5.6 times, the number of crimes in the newspapers increased 35.1 times.

The ratio of refugees and migrants to Turkey's population is approximately 4.7%. However, according to the judicial statistics of the Ministry of Justice (2022), the ratio of crimes involving foreign nationals to the total number of crimes committed in Turkey is 2.6%. Contrary to the perception (Budak, 2017; Erdoğan, 2014; Güney ve Konak, 2016; Sönmez ve Adıgüzel, 2017) that Syrian refugees or other migrants are highly involved in criminal acts in society, official criminal records of the Ministry of Justice reveal that Syrian refugees and other migrant groups are less inclined to involve in crimes than Turkish citizens.

